



หัวหน้าฝ่ายการเงินบัญชีและพัสดุ

ข้อมูลทั่วไป ชนิดไม้ที่เพาะชำ

ของสถานีเพาะชำกล้าไม้ในสังกัดฝ่ายเพาะชำกล้าไม้

ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 (เชียงใหม่)

คำนำ

ข้อมูลทั่วไป ของชนิดไม้ที่ทำการเพาะชำ ของสถานีเพาะชำกล้าไม้ในสังกัดฝ่ายเพาะชำกล้าไม้ ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 (เชียงใหม่) ซึ่งมีสถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดเชียงใหม่ สถานีเพาะชำกล้าไม้แม่แตง และสถานีเพาะชำกล้าไม้จังหวัดลำพูน เป็นหนังสือที่ได้พยายามรวบรวมชนิดไม้ที่เพาะชำทั้งหมด รายละเอียดข้อมูล ชื่อชนิดพันธุ์ไม้ ชื่อวิทยาศาสตร์ ลักษณะและการใช้ประโยชน์ พร้อมด้วยรูปภาพประกอบของพันธุ์ไม้ ที่ทำการเพาะชำแจกจ่าย ฝ่ายเพาะชำกล้าไม้ได้จัดทำหนังสือเล่มนี้เพื่อให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ภาคเอกชน และภาคส่วนราชการต่างๆ ที่มาขอรับกล้าไม้ แล้วนำไปปลูก ได้มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลรายละเอียด ความเหมาะสมในการนำไปปลูก และการนำไปใช้ประโยชน์ของชนิดไม้แต่ละชนิดให้ได้ประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการมากที่สุด

ฝ่ายเพาะชำกล้าไม้ ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 (เชียงใหม่) จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และทุกภาคส่วน จะช่วยกันปลูกต้นไม้ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว ช่วยลดภาวะโลกร้อน และมลพิษทางอากาศ และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ช่วยกันรักษาและหวงแหนตลอดไป ขอขอบคุณ คุณวีระวัฒน์ ฉินทกานันท์ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ที่ช่วยให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำข้อมูล

นายดำรงรักษ์ จำเดิม

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายเพาะชำกล้าไม้

สารบัญ

	หน้า
1. กระบก	1
2. กัลปพฤกษ์	3
3. ขนุน	5
4. ชีเหล็กบ้าน	7
5. แคแสด	9
6. จามจุรี	11
7. จำปา	13
8. ชงโค	15
9. ชัยพฤกษ์	17
10. ชิงชัน	19
11. ตะแบก	21
12. ทองกวาว	23
13. ทองอุไร	25
14. ประดู่บ้าน	27
15. ประดู่ป่า	29
16. ป๊อบ	31
17. ฝรั่ง	33
18. พะยูง	36
19. พิกุล	38
20. เพกา	40
21. มะขาม	42
22. มะค่าโมง	44
23. มะฮอกกานีใบใหญ่	46
24. โมกมัน	48
25. ยมหอม	50
26. ยอบ้าน	52
27. ยางนา	54
28. ยูดาลิป	56
29. ราชพฤกษ์	58
30. เหลืองปรีดิยาร	60
31. สะเดา	62

สารบัญ

	หน้า
32. ลัก	64
33. สารภี	66
34. สารภีทะเล	68
35. สัตบรรณ	70
36. อินทนิลน้ำ	72
เอกสารอ้างอิง	73

ทองกวาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Butea monosperma* (Lam.) Taub.

วงศ์ : Leguminosae-Papilionoideae

ชื่อสามัญ : Flame of the forest , Bastard teak, Bengal kino

ชื่ออื่น : กวาว กำว จอมทอง จ้า จาน ทองธรรมชาติ ทองพรมชาติ ทองตัน

ลักษณะทั่วไป : ไม้ต้น ผลัดใบ สูง 8-15 เมตร เปลือกสีเทาคล้ำ แตกเป็นร่องตื้นๆ

ใบ : ใบประกอบ มีใบย่อย 3 ใบ เรียงสลับ ใบย่อยใบปลายรูปไข่กลับ ปลายใบมน โคนใบรูปลิ้น ใบย่อยสองใบข้าง รูปไข่กว้าง ปลายใบมน โคนใบเบี้ยวเล็กน้อย

ดอก : ช่อดอกออกตามกิ่งและปลายกิ่ง ยาว 2-15 เซนติเมตร ช่วงออกดอกมักทิ้งใบ ช่อดอกแบบช่อกระจุกแยกแขนง ออกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ดอกขนาดใหญ่ รูปดอกถั่วสีเหลือง ถึงแดงสดอมส้ม กลีบดอก 5 กลีบ ยาวประมาณ 7 เซนติเมตร เกสรเพศผู้ 10 อัน แยก 2 มัด มัด 9 อัน และ 1 อัน รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ก้านเกสรเพศเมียเรียวยาว โค้ง

ผล : เป็นฝัก รูปขอบขนานแบน กว้างประมาณ 3.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 14 เซนติเมตร มีขนหนาแน่น เมล็ด มี 1-2 เมล็ด

เขตกระจายพันธุ์ : ปากีสถาน อินเดีย เนปาล พม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม

นิเวศวิทยา : ขึ้นกระจายห่างๆ ในป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง หรือป่าละเมาะ ทุกภาคของประเทศ

ออกดอก : เดือนธันวาคม - มีนาคม

การขยายพันธุ์ : โดยเมล็ด

ประโยชน์ : เปลือก ใช้ทำเชือกและกระดาษ ยางแก้ท้องร่วง ใบ ตำพอกฝีและสิ่ว ถอนพิษแก้ปวดท้องขึ้น ริดสีดวง เข้ายาบำรุงกำลัง ดอก ถอนพิษไข้ ขับปัสสาวะ ให้สีเหลือง ใช้ย้อมผ้า เมล็ด ใช้ขับพยาธิตัวกลม บดให้ละเอียดผสมกับน้ำมันาว ทาแก้คันและแสบร้อน

พันธุ์ไม้พระราชทานเพื่อปลูกเป็นมงคล จังหวัดเชียงใหม่





เอกสารอ้างอิง

1. หนังสือพันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. www.panyathai.or.th/wiki/index.php/ชงโค
3. www.magnoliathailand.com/webboard/index.php?topic=650.0
4. <http://www.the-than.com/FLower/15-1.html>
5. <http://clgc.rdi.ku.ac.th/index.php/resource/60-herb/381-morinda>
6. <http://www.charpa.co.th/articles/noni.asp>
7. <http://www.fortunecity.com/campus/springbank/677/std1/p31.htm>
8. <http://www.nanagarden.com/>
9. [:http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURONWizVXdNakkOTURRMU1nPT0=§ionid=Y25Wd1IXbHRiMUJs&day=TWpBd09TMHdOQzB5TOE9PQ==](http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURONWizVXdNakkOTURRMU1nPT0=§ionid=Y25Wd1IXbHRiMUJs&day=TWpBd09TMHdOQzB5TOE9PQ==)
10. http://www.rspg.or.th/plants_data/herbs/herbs_05_2.htm
11. <http://www.goldenjubilee-king50.com/type.php?page=55&fpt=&province=&organization=>
12. http://www.touchwood.com/touchwood_online
13. <http://botanykuszone1.weebly.com/361736323630362935853585363436093637.html>
14. <http://www.travelthaimagazine.com/index.php?lay=show&ac=article&id=398110&Ntype=3>
15. www.nattfoods.com/en/doc/Oroxylum.pdf
16. <http://www.rakbankerd.com/agriculture/print.php?id=2028&s=tblareablog>
17. http://www.rspg.or.th/plants_data/herbs/herbs_07_7.htm
18. <http://web3.dnp.go.th/botany/detail.aspx?words=%BD%D2%A7&typeword=group>
19. guru.sanook.com/search/พันธุ์ไม้ที่ใช้ทำสีย้อมผ้า
20. <http://www.csamunpri.com/herbals/merit/>
21. http://www.dnp.go.th/EPAC/plant_economic/38YOMHOM.HTM
22. http://www.qsbg.org/Database/Botanic_Book%20full%20option/Search_detail.asp?Botanic_ID=1235
23. <http://th.wikipedia.org/wiki/>
24. http://www.dnp.go.th/EPAC/plant_economic/46yucaliptus.htm